

Internettets betydning for esperanto

 Af [Peter Weide](#) 11. september 2009 • I kategorien [Enkeltprog](#) •

Internettet fik sit gennembrud med [Tim Berners-Lees](#) bidrag sidst i 1980-erne, som førte til oprettelsen af [www](#).

For at kunne se, hvad internettets sejrsgang betyder for esperanto, må vi lige kigge meget kort på esperantos historie:

I 1887 offentliggjorde [Zamenhof](#) sin første lærebog, hvori han erklærede esperanto for "open source": Han gav afkald på alle rettigheder og erklærede, at esperanto tilhører (verdens)samfundet. Med andre ord, at alle har ret til at bruge sproget, det er ikke knyttet til nogen som helst verdensanskuelse eller lignende.

I de følgende årtier arbejdede esperantisterne på at få skabt sig en organisation. Meget forkortet sagt, så var resultatet [Universala Esperanto Asocio \(UEA\)](#), grundlagt i 1908. I 1921 dannedes arbejderbevægelsens [Sennacieca Asocio Tutmonda \(SAT\)](#). Blandt deres aktiviteter skal som de vigtigste nævnes organisation af verdenskongresser, udgivelser af bøger, plader mm, afholdelse af eller støtte til kurser i esperanto. UEA opbyggede landsorganisationer og et verdensomspændende net af "delegerede". Det var hovedsagelig disse to foreningers arbejde og organisation, som gav esperanto livskraft.

Så kom internettet.

Da jeg i midten af 1990-erne for første gang fik forklaret og vist, hvad internettet er, viste browseren 60 henvisninger under stikordet "esperanto". Lige nu er det små 45.000.000.

Der er kommet et hav af hjemmesider om og/eller på esperanto. To grupper skal nævnes:

1. Sider fra organisationerne

Selvfølgelig har UEA og SAT længe været repræsenteret med hver deres side. For nylig er UEA hoppet med på den nyeste bølge, at der skal sendes videoer ud, fx [her](#) og [her](#). De fleste landsorganisationer har deres egen hjemmeside, den danske findes på [esperanto.dk](#), osv, osv. [Jernbanemedarbejderne](#) har en hjemmeside, det samme har [journalistforbundene](#).

2. Frie sider

- På [Lernu.net](#) finder man det største internetkursus i esperanto. For tiden er der 72.354 brugere, hjemmesiden byder på et verdenskort, hvor man kan se, hvor brugerne bor.
- [Bertilow.com](#) byder på en fremragende og omfattende esperanto-grammatik.
- [Liberafolio.org](#) er én af flere uafhængige netaviser.
- Hvis man gerne vil deltage i et møde med esperantotalende, kan man se på [mondakalendaro.org](#) hvor og hvornår der er et esperanto-møde
- Under [pasportaservo.org](#) kan man finde adresser på esperantister, som gerne giver nogle døgn gratis overnatningsmulighed, især til unge mennesker.
- Søger man pennevenner, er det [her](#).
- Hele [esperanto.net/literaturo](#) handler om den originale esperanto-literatur.
- Selvfølgelig findes der også alle slags ordbøger, generelle som faglige, alle mulige diskussionsgrupper mm.
- På Skype kan man vælge esperanto som modersmål, OpenOffice har en stavekontrol for esperanto, [Vikipedio](#) har en udgave på esperanto, Firefox og Google kan installeres på esperanto.
- Alle, som ønsker det, kan finde rigelig information om esperanto og kulturen omkring esperanto på nettet. Kig bare på [worldcat.org](#) som opregner små 12.000 bogtitler under stikordet esperanto.

Internettet har helt generelt gjort det nemmere for os alle at finde informationer og for foreninger at være tilstede. Derudover har internettets muligheder en særlig betydning for esperanto: De organisationsrelaterede sider er kun en mindre del af esperanto-siderne. Med Internettet har sproget kunnet frigøre sig fra afhængigheden af organisationerne.

Peter Weide

pensioneret folke- og realskolelærer

Læs også:

1. [Esperanto Kulturfestival i Helsingør](#) Den internationale kulturfestival "Kultura Esperanto Festivalo" præsenterer original esperantokultur og finder i år sted her i Danmark. Festivalen foregår d. 7 juli 2009 til d. 12. juli 2009 i Helsingør,...
2. [Esperantobyen Herzberg](#) Tosproget skiltning i Herzberg am Harz: Tysk og esperanto (Foto: [www.ic-herzberg.de](#)) Jeg bliver gerne spurgt om esperanto virkelig tales og bruges i hverdagen, til fest og fagligt. Mit svar er...

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk

4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Enkeltprog'

Gagauzerna, en folkspillra med förnyad status
 Kelterne – Europas indianere
 Usbekisk arabisk – et besøg i landsbyen Jogari
 Moldavisk

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
 Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
 Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet
 Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
 Monica Scheuer til Jødiske efternavne
 jane til Jødiske efternavne
 InglÉS til Sprogene i Mozambique
 Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?
 Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?
 Henrik Klindt-Jensen til Ded borrihjolmska måled

Artikler om

3. [Esperanto ved jernbanerne i 100 år](#) Skaberen af esperanto, L.L. Zamenhof (1859-1917), fejres i dag, 15. december, på sin 150 års fødselsdag. (Foto: Wikimedia) I sommeren 1909 blev der arrangeret international esperantokongres i Barcelona. Blandt deltagerne...
4. [Esperanto som et af mine modersmål](#) Hvordan kom det dertil, at esperanto blev et af mine tre modersmål? Min far var tysker. Han forlod Tyskland i 1934, fordi han kunne se, hvad der politisk var under...

Tagget med: [computere](#), [esperanto](#), [flag](#), [internet](#), [Plansprog](#), [sprogteknologi](#), [Tim Berners-Lee](#), [Zamenhof](#)

3 kommentarer

Betty Chatterjee

11. september 2009 • 18:56

Der er flere og flere af os der lærer Esperanto takket være Internet kurser, og derefter bruger vi sproget flittigt ved hjælp af f.eks. Skype. Siden januar 2005 Esperanto har været for mig dagligdags og nærværende i kraft af Internettet.

Svar

Michael Hansen

16. september 2009 • 23:20

Tak for din gode artikel, men er du sikker på det med Skype? Jeg har lige downloadet den nyeste version, men esperanto er ikke med. Derimod er jeg i gang med at lave en sprogfil på esperanto i Skype. Det er et kæmpe arbejde, så hvis du kan oplyse om hvordan jeg får esperanto på Skype, eller du har kendskab til, at en sprogfil er nært forestående, hører jeg gerne fra dig.

Svar

Peter Weide

17. september 2009 • 08:15

@ Michael Hansen:

Ja, jeg er sikker angående Skype. Jeg har lige kontrolleret, at esperanto står i listen af de nævnte modersmål. Venlig hilsen,
Peter Weide

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

aktuelle sprog [Alfabeter](#) [Anmeldelser](#) [arabisk](#)

Biblen [bogstaver](#) [børn](#) [Danmark](#) **Dansk** [Dialekter](#)

engelsk [esperanto](#) [Formidling](#) [fransk](#) [identitet](#)

konsonanter [Medier](#) [modersmål](#) [Musik](#) [Navne](#) [norsk](#) **Ord**

ordbøger [ordforråd](#) [oversættelse](#) [Plansprog](#) **religion**

romanske sprog [russisk](#) [Sjov](#) [skriftsprog](#) [sprogdød](#) [Sproggeografi](#)

sprogkort **Sprogpolitik** [sprogteknologi](#)

svensk [truede sprog](#) [tv](#) [tyrkisk](#) [tysk](#) [Udtale](#)

[Underholdning](#) [video](#) [vokaler](#)

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	Resurser
juli 2012	Bogstavlyd
juni 2012	Dansk sprognævn
maj 2012	Den danske ordbog
april 2012	Dialekt.dk
marts 2012	dk.kultur.sprog
februar 2012	Korpus.dk
januar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
december 2011	Ordbog over det danske sprog
november 2011	Ordned. Dansk sprog i ordbøger og korpus
oktober 2011	Sproget.dk
september 2011	Svenska Akademien
august 2011	Ø (Schwa.dk)
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	
november 2009	
oktober 2009	
september 2009	
august 2009	
juli 2009	
juni 2009	

maj 2009
april 2009
marts 2009

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.